

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-113 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-45/644-243
Karar Tarihi : 17.7.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler :Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Hakan Suat ÖLMEZ, Ekrem SOLMAZ

C. BİLDİRİMDE BULUNAN :- Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcileri: Av.Özlem KIZIL, Av. Asım Serdar YILMAZ
Piyade Sok. No:18 Portakal Çiçeği Apt. C Blok Kat:3 06550
Çankaya ANKARA

20 **D. TARAFLAR** :- Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş.
Portakal Çiçeği Sok. No:33 Çankaya-Ankara

- Çarşamba İmar İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Çarşamba Belediyesi Çarşamba/Samsun

E. DOSYA KONUSU: Çarşamba İmar İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'nin Samsun Çarşamba'da bulunan hazır beton tesisinin Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.6.2008 tarih ve 3769 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 3.7.2008 tarih ve 4222 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde hazırlanan 15.7.2008 tarih ve 2008-2-113/Öİ-08-HSÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 17.7.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-120/226 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da, bildirim konusu devralma işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlemi olduğu, aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı ve bu nedenle işleme izin verilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Cimpor Yibitaş)

50 Cimpor Yibitaş çimento ve hazır beton sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Türkiye genelinde toplam 14 hazır beton tesisi bulunan Cimpor Yibitaş'ın 2007 yılı toplam cirosu (.....) YTL'dir. Cimpor Yibitaş'ın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Cimpor Yibitaş Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Yibitaş Holding A.Ş.	49,79
Cimpor Inversiones S.A.	50,21
Toplam	100

Cimpor Inversiones S.A., hisselerinin tamamına Cimpor Cimentos De Portugal SGPS S.A.'nin sahip olduğu Portekiz merkezli bir şirkettir. Cimpor Grubu, Yibitaş Holding A.Ş. hisselerinin %89,13'üne sahiptir.

H.1.2. Çarşamba İmar İnş. San. Ltd. Şti. (Çarşamba İmar)

Çarşamba Belediyesi'nin bir iştiraki olan Çarşamba İmar, Samsun Çarşamba'da hazır beton üretim tesisleri ile bu sektörde faaliyet göstermektedir.

2007 yılı cirosu (.....) YTL olan Çarşamba İmar'ın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

60 **Tablo2:** Çarşamba İmar Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Çarşamba Belediyesi	99,9
Tekkeköy Belediyesi	0.1
Toplam	100

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirime konu işlem, bir hazır beton tesisine ilişkin üretim araçlarının devrine yöneliktir. Bu nedenle, ilgili ürün pazarı "*hazır beton pazarı*" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

70 Hazır beton; çimento, agrega, belli katkı malzemeleri ve suyun karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. Hazır beton, üretildikten yaklaşık 1 saat içinde tüketilmesi gereken, bu sebeple stoklanamayan ve üretildiği tesisten belli bir mesafeden daha uzak bölgelere taşınması teknik ve ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Hazır beton hem yukarıda sayılan özellikleri hem de yüksek taşıma maliyetlerinin varlığı nedeniyle üretildiği tesisten en fazla yaklaşık 50 km uzaklığa götürülebilmektedir.

Devralma işlemine konu tesis Samsun ili Çarşamba ilçesinde yer almaktadır. Tesisin Samsun merkez ilçelere satışı bulunmamaktadır. Ayrıca Samsun merkez ilçede faaliyet gösteren Cimpor Yibitaş'a ait hazır beton tesisinin de Çarşamba ilçesine hazır beton satışı bulunmamaktadır. Benzer şekilde Oyak ve Sabancı Gruplarına ait Samsun merkez ilçelerde bulunan hazır beton tesisleri de Çarşamba ilçesine çok düşük miktarlarda satış yapmaktadırlar. Tesisin 2007 yılı satışlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

80 **Tablo 3:** Tesisin 2007 Yılı Satışlarının Dağılımı

İlçe	Miktar (m ³)
Çarşamba	(.....)
Terme	(.....)
Ayvacık	(.....)
Salıpazarı	(.....)
Toplam	(.....)

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “Samsun ili Çarşamba, Tekkeköy, Salıpazarı, Ayvacık ve Terme ilçeleri” olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, ilgili coğrafi pazara Samsun ili merkez ilçelerinin de dahil edildiği durumda ortaya çıkacak pazar yapısı da dosya kapsamında incelenmiştir.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

90 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 2(b) maddesine göre “Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında “Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebilir.” hükmü yer almaktadır.

100 Taraflar arasında imzalanan Sözleşme uyarınca Çarşamba İmar’ın sahibi olduğu hazır beton tesisinin tüm üretim araç ve gereçleri Cimpor Yibitaş tarafından devralınacaktır. Tesisin üzerinde kurulu bulunduğu arsa ise Çarşamba Belediyesi’nden 10 yıllığına kiralanarak üretime aynı şekilde devam edilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle anılan işlemin Tebliğ’in ilgili maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna varılmıştır.

H.3.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ’in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

110 1997/1 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinde; “Bu Tebliğ’in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.” hükmü yer almaktadır.

120 Dosya mevcudu belgelere göre, işlemde devralan taraf olan Cimpor Yibitaş’ın ilgili ürün pazarında 2007 yılı cirosu ve dolayısıyla pazar payı bulunmamaktadır. Bununla birlikte 2008 yılı başından itibaren Çarşamba İmar’dan aldığı betonu bölgedeki TOKİ konut inşaatlarına satmaya başlamıştır. Ancak bu durum 2008 başından itibaren geçerli olduğundan eşiklerin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. Devreden taraf olan Çarşamba İmar’ın ilgili ürün pazarındaki 2007 yılı cirosu ise (.....) YTL olup ilgili pazardaki pazar payı ise yaklaşık olarak %(...)’dur. Yukarıda yer verilen ciro ve pazar payı bilgilerinden anlaşıldığı üzere, işlem hazır beton pazarında

%25'lik pazar payı eşiğinin aşılması nedeniyle Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir devralma işlemi niteliğindedir.

H.3.3. Devralma İşleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

130 4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesine göre *“Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır”*

Bildirim konusu işlem ile Çarşamba İmar'ın Samsun ili Çarşamba ilçesinde bulunan hazır beton tesisinin üretim araçlarının, üretime hazır bir şekilde Cimpor Yibitaş'a devrinin öngörüldüğü ve devir tarihinin akabinde Cimpor Yibitaş'ın bu tesislerde üretim yaparak ilgili ürün pazarına hazır beton satışı yapmaya hemen başlayabileceği, kısa dönemde Çarşamba İmar'ın pazar payının da Cimpor Yibitaş'a devredileceği anlaşılmaktadır.

140 Cimpor Yibitaş'ın Çarşamba İmar'a en yakın tesisi 46 km uzaklıkta bulunmakta olup, 2008 yılı başına kadar Çarşamba ilçesi ve civar ilçelerde faaliyette bulunmamıştır. Bununla birlikte 2008 yılı başından itibaren Çarşamba İmar'dan aldığı betonu bu bölgedeki TOKİ'ye ait konut projelerine vermek suretiyle faaliyete başlamıştır. Ancak, TOKİ'ye sattığı betonun yine Çarşamba İmar'dan sağlanması nedeniyle, Cimpor Yibitaş'ın buraya yaptığı satış, Çarşamba İmar'ın yaptığı satış altında değerlendirilmelidir. Diğer taraftan, Cimpor Yibitaş'ın sattığı hazır beton sadece 2008 yılından itibaren söz konusu olup, 2007 yılında herhangi bir satış gerçekleştirilmemiştir. Bu yönden bakıldığında da, devralan teşebbüsün ilgili pazarda herhangi bir faaliyeti yokken, devraldığı teşebbüs (dosya konusu olayda üretim araçları) sayesinde ilgili pazara giriş yapacağı anlamı çıkmaktadır.

150 Bununla birlikte Cimpor Yibitaş'ın 2008 yılı başından itibaren ilgili pazara satış yapmaya başlaması ve Çarşamba ilçesine yakın bir yer olan Terme bölgesinde yeni bir hazır beton tesis yatırımının olması nedeniyle anılan devralmanın piyasaya etkisinin geleceğe yönelik olarak değerlendirilmesinde fayda görülmüştür. Bu anlamda, ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin sayısı ve kapasiteleri önemli bir kriterdir. Dosya mevcudu belgelere göre, Çarşamba ilçesi ve çevresinde faaliyet gösteren hazır beton tesisleri ve 2007 yılı hazır beton satış rakamları aşağıdaki gibidir:

Tablo 4: İlgili Coğrafi Pazardaki hazır beton tesisleri ve 2007 yılı Pazar payları

Teşebbüs	Satış miktarları (m3)	Pazar payı (%)
Çarşamba İmar	(.....)	(...)
Çak-sa Beton	(.....)	(...)
Oyak Beton	(.....)	(...)
Sel Beton	(.....)	(...)
19 Mayıs Beton	(.....)	(...)
Yuvam Beton	(.....)	(...)
Beton-sa	(.....)	(...)
Koskos Beton	(.....)	(...)
Toplam	200 000	100

160

Yapılan incelemelerden anlaşıldığı üzere, ilgili pazarda faaliyet gösteren 8 (sekiz) adet hazır beton tesisi bulunmaktadır ve bunların bazıları ise Oyak ve Sabancı gibi sektörde güçlü olan teşebbüslere aittir.

Bildirim konusu işlem neticesinde piyasada yer alan Çarşamba İmar'ın yerine Cimpor Yibitaş geçecek ve piyasadaki yapı aynen devam edecektir. Dolayısıyla Çarşamba İmar'a ait üretim araçlarının Cimpor Yibitaş tarafından devralınması işleminin piyasada bir hakim durum yaratmayacağı veya herhangi bir hakim durumun güçlendirilmesine sebep olmayacağı anlaşılmaktadır.

İlgili coğrafi pazara Samsun ili merkez ilçelerinin de dahil edilmesi durumunda teşebbüslerin ilgili coğrafi pazardaki 2007 yılı pazar payları aşağıdaki gibidir:

Tablo 5: Teşebbüslerin Satış Rakamları ve Pazar Payları (Samsun Merkez İlçeler Dahil)

Teşebbüs	Satış miktarları (m3)	Pazar payı (%)
Oyak Beton	(.....)	(...)
Cimpor Yibitaş	(.....)	(...)
Beton-sa	(.....)	(...)
Çarşamba İmar	(.....)	(...)
Çak-sa Beton	(.....)	(...)
Sel Beton	(.....)	(...)
19 Mayıs Beton	(.....)	(...)
Yuvam Beton	(.....)	(...)
Koskos Beton	(.....)	(...)
Toplam	579.937	100

170

Tablo 5'ten de görüleceği üzere Samsun ili merkez ilçelerinin ilgili coğrafi pazara dahil edilmesi durumunda tarafların (Cimpor Yibitaş-Çarşamba İmar) toplam pazar payları %(...) olmaktadır. Rakip teşebbüslerden Oyak Beton'un pazar payı %(...)'tir ve 2007 yılı kapasite kullanım oranı ise yaklaşık olarak %(...)'tür. Sabancı Grubu'na bağlı tesislerin (Beton-sa ve Sel Beton) toplam pazar payı ise %(...)'dir. Her ne kadar Cimpor Yibitaş devralma işlemi sonrasında pazar payı açısından ilgili coğrafi pazarda pazar lideri teşebbüs konumuna yükselecek olsa da rakip teşebbüsler dikkate alındığında ilgili coğrafi pazarın Samsun ili merkez ilçeleri, Çarşamba, Tekkeköy, Salıpazarı, Ayvacık ve Terme ilçeleri olarak belirlenmesi durumunda da bildirim konusu işlem ile 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

180

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında

Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.